

NİTELİKLİ ARAŞTIRMA ve VERİ HİZMETLERİ
13 TEMMUZ 2026 PAZARTESİ

ARAŞTIRMA-1

“11/07/2026 TARİHLİ RESMİ GAZETE”

CUMHURBAŞKANI KARARI

— İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 11507)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2026/157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168)

— “CE” İşareti Taşınması Gereken Bazı Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/9)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/37)

— Tüketici Ürünlerinin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/12)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/39)

— Makinaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/32)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/41)

ARAŞTIRMA-2

» Türkiye Ekonomisinde Haftalık Gelişmeler ve Genel Görünüm 10.07.2026

Kaynak: T.C. Strateji ve Bütçe Başkanlığı

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposit Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

ARAŞTIRMA-3

"İTOSAM Haftalık Ekonomi Bülteni – (10 Temmuz 2026)"

<https://itosam.org.tr/uploads/publications/pdfs/610729ec81e141bc811388b4dcd85aaf.pdf>

Kaynak: İTOSAM

ARAŞTIRMA-4

"Sanayi Üretim Endeksi, Mayıs 2026"

Sanayi üretimi yıllık aynı kaldı.

<https://veriportali.tuik.gov.tr/tr/press/58186>

"Dış Ticaret Endeksleri, Mayıs 2026"

İhracat birim değer endeksi %14,2 arttı.

<https://veriportali.tuik.gov.tr/tr/press/58251>

Kaynak: TÜİK

ARAŞTIRMA-5

"TÜBİTAK 1711 Yapay Zekâ Ekosistem Çağrısı Bilgi Günü ve Deneyim Paylaşımı - Online - (16 Temmuz 2026 Perşembe / 14:00-16:00)" duyurusuna ulaşmak için lütfen

<https://eoda.iso.org.tr/Seminer/SeminerDetay?seminerKodu=SEM7526> linkini tıklayınız.

Kaynak: İSO Akademi

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposit Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)

www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

ARAŞTIRMA-6

“Düşünmüyorum, Öyleyse?”

Cogito ergo sum (Düşünüyorum, öyleyse varım). Peki ya benim yerime düşünülüyorsa?

Descartes, 1637’de ortaya attığı o meşhur cümlesinde, insan varoluşun en sağlam temelini düşünme eyleminde buluyordu: “*Cogito ergo sum*” (Düşünüyorum, öyleyse varım). Düşünmek, var olmaktı. Şüphe edilebilir her şeyin ötesinde geriye kalan tek kesinlik, düşünen zihnin kendisiydi.

2026’ya geldiğimizde farklı bir soruyla karşı karşıyayız: Benim yerime düşünülüyorsa, ben hala düşünüyör muyum?

Bugün milyonlarca profesyonel her sabah güne bir yapay zekâ modeliyle başlıyor. Ona ne yazacağını, bir fikri nasıl çerçevelemesi gerektiğini, hangi argümanın daha güçlü olduğunu soruyor. Model ise saniyeler içinde akıcı, güvenli ve ikna edici cevaplar üretiyor. Yüzeysel bakıldığında bu büyük bir verimlilik devrimi gibi görünüyor. Gerçekten de öyle, ancak bu dönüşümün daha az konuşulan başka bir boyutu da var. Belki de üretken yapay zekânın en büyük etkisi işimizi elimizden almasından ziyade; düşünmenin operasyonel yükünü sessizce bizden devralması.

Bu süreçte yalnızca görevler otomatikleşmiyor. Karar verme süreçleri, çerçeve kurma biçimleri, muhakeme refleksleri ve hatta zihinsel sürtünmenin kendisi giderek dışsallaştırılıyor. Görünürde üretkenlik artıyor, çıktı kalitesi yükseliyor. Ama sessizce, fark edilmeden başka bir şey oluyor: Düşünme eylemi el değiştiriyor.

Ortalama Etkisi

Üretken yapay zekânın en çok konuşulan vaadi kaliteyi demokratikleştirmesi. Ortalama bir çalışan artık yüksek performanslı ekiplerin ürettiğine yakın kalitede sunumlar, analizler, strateji notları hazırlayabiliyor. Ama bu görünür yükselişin yanında farklılıklar da azalıyor.

Bir dönem iyi yazılmış bir strateji notu, güçlü bir sunum, orijinal bir analiz yüksek yetkinliğin sinyaliydi. Bugün ise çoğu durumda yalnızca iyi araç kullanımının bir göstergesi.

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposite Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

Çünkü yapay zekâ, zekâyı bireysel bir avantaj olmaktan çıkarıp altyapıya dönüştürüyor. Herkes aynı modelleri, aynı üretim katmanını, aynı bilişsel hızlandırıcıları kullandığında sistem kaçınılmaz olarak ortalamaya yakınıyor.

Bugün LinkedIn paylaşımlarının, strateji sunumlarının, hatta internetteki içeriklerin büyük bir kısmı giderek aynı tona benzemeye başladı. Aynı ritim, aynı yapı, aynı “temiz düşünce” estetiği. Teknik olarak yeterli ama hafızada iz bırakmayan çıktılar. Bunun nedeni insanların daha az yaratıcı olmasından çok aynı bilişsel motorla çalışmaya başlamaları.

Tasarım odaklı düşünce metodolojisini kurumsal dünyaya kazandıran IDEO’nun CEO’su Mike Peng’in bu noktadaki gözlemi kritik: Herkes benzer araçlarla çalıştığında farklılaşma, üretim katmanından yukarı taşınıyor. Üretim kolaylaştığında kıtlaşan şey çıktı değil, muhakeme oluyor.

Endüstriyel gıda çağında “organik” nasıl premium hale geldiyse, üretken yapay zekâ çağında da bağımsız düşünme benzer bir ekonomik sinyale dönüşüyor. Ama bu yazının asıl meselesi ekonomik değer değil. Daha derin bir şey var.

Cogito Transferi: Görevi Değil, Düşünme Yeteneğini Outsource Etmek

Teknoloji tartışmalarında sıkça kullanılan bir çerçeve var: Hangi görevleri yapay zekâyı devredebiliriz? Bence daha kritik olan “**cogito transferi**” (*düşünme devri*) yani düşünme eyleminin kendisinin, bilişsel sürecin özünün başka bir sisteme devredilmesi.

Farkı basit bir ayrım üzerinden görmek mümkün: Bir asistana “şu toplantının notlarını düzenle” dediğinizde bir görev devrediyorsunuz. Ana süreç Sizde kalır, yalnızca çıktı dışsallaştırılır. Ama “bu strateji doğru mu, nasıl çerçevelemeliyim, hangi argüman daha güçlü” dediğinizde ve ardından modelin ürettiği çerçeveyi fazla sorgulamadan benimsediğinizde, artık bir görevi değil muhakemenin kendisini devrediyorsunuz.

Bu ayrım kritik. Çünkü muhakeme bir süreçtir. Ve bu süreç içerisinde, o bilişsel sürtünmede (*zihinsel direniş*), o “bu doğru mu acaba” anında bir şey inşa ediliyor: Sizi siz yapan özellikler...

Profesyonel kimlik görevlerin tamamlanması sırasındaki düşünme eyleminin birikiminden oluşur. Hangi problemleri zor buldunuz? Hangi kararlarda yanıldınız ya da tereddüt ettiniz? Hangi fikri savunmak zorunda kaldınız? Bu sürtünmeler, bu hatalar, bu yüzleşmeler birikerek zihinsel bir iz bırakır, karakteri oluşturur.

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposite Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

Cogito transferi ise tam olarak bu birikim alanını hedef alır. Düşünme sürecini hızlandırır, sadeleştirir, pürüzsüzleştirir, ama sürtünme ortadan kalktığında, birikim de ortadan kalkmaya başlar. En kritik kayıp da tam burada başlar; daha iyi düşünmenin yerine, daha az düşünerek “doğruymuş gibi hissetmek”.

Kimlik Erozyonu

LinkedIn CEO’su Ryan Roslansky ve meslektaşı Aneesh Raman yakın zamanda yayımladıkları kitaplarında AI’nın birçok görevi otomatikleştireceğini, ama merak, cesaret, yaratıcılık, empati ve iletişim gibi insani yetkinliklerin kalıcı değerini koruyacağını söylüyorlar. “5C” olarak çerçeveledikleri bu yetkinlikler, geleceğin gerçek farklılaştırıcıları olarak tanımlanıyor.

Bence bu analiz doğru, ama yine eksik. Çünkü bu yetkinlikleri kalıcı özellikler gibi düşünmek yanıltıcı olabilir. Muhakeme, merak, yargılama, perspektif ya da yaratıcılık; bunlar deneyimle, dirençle, bağımsız düşünmeyle inşa ediliyor. Cogito transferi tam olarak bu inşa sürecini sekteye uğrattıyor.

Junior çalışanlar artık problemlerle ya da sorunlarla yeterince uzun süre boğuşmadan kariyer ilerletmeye başlıyor. Zor sorular yapay zekâya gidiyor, kolay görevler insana kalıyor ya da o da gidiyor. Bu döngü sürdükçe görünen yüksek üretkenlik, düşük muhakeme derinliği oluyor.

Zamanla bu durum bireysel bir eksiklik olmaktan çıkar, kurumsal bir özelliğe dönüşür. Sonuç olarak da teknik olarak verimli görünen ama bilişsel olarak kırılğan kurumlar çoğalır. Ve belki de en sessiz erozyon tam da burada başlar; kendi düşünce süreçlerinin ne kadar kendilerine ait olduğunu bile artık test edemeyen çalışanlar.

Tarkan yıllar önce söylemişti: “Başkası olma, kendi ol. Böyle çok daha güzelsin...” Biz bunu motivasyon sözü sandık. Meğer bilişsel bir uyarıymış.

Bilişsel Borç

Finansal borç kısa vadeli likidite karşılığında uzun vadeli bir yük yaratır. Bilişsel borç da benzer bir mekanizmayla işler. Yapay zekâ size anında bilişsel kaldıraç sağlar, ama aynı anda, bu kaldıraç bağımsız düşünme kapasitesinden sessiz kesintiler yapar.

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposit Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

Case Western, Emory ve Ohio State araştırmacılarının ortak bulguları bu örüntüyü destekleyen bir tablo çiziyor: Yapay zekâ destekli çalışanlar kısa vadede daha yüksek performans gösterebiliyor, fakat destek ortadan kalktığında bağımsız problem çözme kapasitesi zayıflıyor.

Buradaki temel sorun tembellik değil; doğrulama sürecinin outsource edilmesi. Bir fikrin mantıklı olup olmadığını kendi zihinsel sürtünmenizle test etmek yerine, onun akıcı olup olmadığına bakıyoruz. Üretken modellerin en tehlikeli özelliği yanlış cevap vermelerinden çok yanlış cevapları ikna edici bir ritimle sunabilmeleri. Bu ritim, zamanla zihinsel eğiği değiştirir. Artık problemle yeterince uzun süre boğuşmazsınız, çünkü cevap hep vardır, hızlıdır, tatmin edicidir. Ve tam da bu yüzden, düşünme eyleminin en kritik bileşeni olan direnç kaybolur.

Muhakeme ise tam olarak o direnç alanında oluşur.

Cogito Deficit: Düşünme Açığı

Buraya kadar anlattıklarımın toplamına bir isim koymak gerekiyor: Ben bunu **Cogito Deficit** yani “**Düşünme Açığı**” olarak isimlendirdim.

Daha önce “sentetik uzmanlık” ve “uzmanlık halüsinasyonu” kavramlarını tanımlarken AI’nın çıktı katmanındaki kimlik dönüşümüne odaklanmıştım. Cogito Deficit ise bunu bir adım öteye taşıyor: Sorun artık çıktının kim tarafından üretildiği değil; düşünme eyleminin kendisinin nerede gerçekleştiğidir.

Cogito Deficit; bireyin veya kurumun, bilişsel süreçlerini sistematik olarak dışarıya devretmesi sonucunda bağımsız muhakeme kapasitesinde oluşan yapısal azalmadır. Bu sadece bir beceri kaybı değil, varoluşsal bir erozyondur. Çünkü Descartes’ın zincirini tersine çevirdiğimizde ortaya çıkan soru řu oluyor: Düşünmüyorsam, ne oluyorum?

Cogito Deficit yalnızca bireysel bir zayıflık olarak kalmaz. Kurumsal yapılara yerleştiğinde daha görünmez ama daha güçlü bir forma dönüşür. şirketler yapay zekâyı süreçlerine entegre ettikçe, artık tekil üretimleri değil, sistem çıktısını görmeye başlarlar. Kararlar alınır, stratejiler oluşur, analizler üretilir, ama giderek daha az netleşen bir soru kalır: Bu kararlar kimin muhakemesinden doğdu? Sorunun cevabı giderek bulanıklaşıyor.

OSKAR GÜMRÜK MÜşAVİRLİğİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. şTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposit Arkası) İkitelli/İST Tel: 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com

Nasıl Var Oluruz?

Yapay zekâ çağındaki temel ayırım, sanıldığı gibi yapay zekâ kullananlarla kullanmayanlar arasında değil. Bu ayırım çoktan anlamını yitirdi ve sonucu belli.

Asıl kırılma başka bir yerde oluşuyor: Araçla hızlananlar ile araç tarafından yönlendirilenler arasında.

Bazı şirketler bunu fark etmeye başladı. Yapay zekâsız çalışma dönemleri, cihazsız vaka çalışmaları, sözlü muhakeme oturumları, analog düşünme egzersizleri giderek daha fazla test ediliyor. Ana amaç teknolojiye direnmek değil, cogito deficit'e karşı durmak.

Bireysel düzeyde de benzer bir refleks oluşturmak önemli: Kararlarınızı yazmak, yapay zekâya değil, önce zihnimize. Bir argümanı önce kendi kafanızda tamamlamak, sonra araçla test etmek. Bır çerçeveyi önce üretmeden düşünmek. Sonuca değil sürece sahip çıkmak.

Roslansky'nin 5C'si, merak, cesaret, yaratıcılık, empati, iletişim, önemli. Ama bu yetkinliklerin var olabilmesi için önce bir zemin gerekiyor: Bağımsız düşünebilme. Cogito Transferi yaşandıkça bu zemin aşınıyor.

Önümüzdeki dönemin en değerli profesyonelleri yapay zekâ ile hızlanan ama Cogito'sunu yani düşünme eyleminin kendisini, muhakemenin sahipliğini bilen ve dirençle koruyanlar olacak.

Descartes'ın sorusu 400 yıl sonra hâlâ geçerli: Düşünüyor musun? Öyleyse varsın.

Kaynak: HBR Türkiye

Not: Lütfen detaylar için kırmızı yazıların üzerini tıklayınız.

OSKAR GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ VE LOJİSTİK HİZMETLERİ. LTD. ŞTİ.

Giyim Sanatkarları Sitesi 4. Ada B Blok Kat: 5 No: 509 (Deposit Arkası) İkitelli/İST **Tel:** 444 60 27 (pbx)
www.oskarlojistik.com.tr www.oskargumruk.com.tr e-mail: info@oskargrup.com